

Skipulagsstofnun
b.t. Þórdísar Stells Erlingsdóttur
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

Reykjavík, 27. október 2021
UST202110-051/A.Þ.
08.15

Efni: Mat á umhverfisáhrifum – matsskyldufyrirspurn – endurbætur á fráveitukerfi í Vogum á Vatnsleysuströnd

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar er barst 6. október sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um hvort og á hvaða forsendum ofangreind framkvæmd skuli háð mati á umhverfisáhrifum.

Framkvæmdarlýsing

Sveitarfélagið Vogar ráðgerir að bæta fráveitukerfi sveitarfélagsins. Ætlunin er að leggja skólpuþrás frá nýju hverfi við Grænumborg til sjávar. Nýja fráveitukerfið verður tvöfalt kerfi með aðskildu frárennsli fyrir skólpu og ofanvatn af götum. Ofanvatni frá húsum og lóðum verður veitt í jörðu innan lóða og affallsvatni hitaveitu verður veitt í ofanvatnslögn í götu. Skólpu verður veitt til sjávar um útrás með sjálfrennsli neðan Vesturborgar og Sjávarborgar. Ofanvatn af götum og affallsvatn hitaveitu fer um sér útrás til sjávar á sama stað.

Hin nýja útrás verður um 420 m löng sjólögn sem endar á 5 m dýpi. Ofanvatnslögn og yfirfallslögn liggja samsíða sjólögninni, í fjöru og eru um 80 m langar. Lagnirnar munu liggja frá fyrirhugaðri dælu- og hreinsistöð sem verður staðsett ofan núverandi sjóvarnargarðs. Hluti sjólagnar verður niðurgrafinn í fjöru og hluti lagður í sjó með steinsteypum festum, sem einnig á við um ofanvatns- og yfirfallslagnir að hluta. Rjúfa þarf um 150 m³ af sjóvarnargarði á meðan lögnum er komið fyrir en svo verður gengið frá honum aftur. Heildarefnismagn vegna jarðvinnu er áætlað 900-950 m³ af uppgreftri og fyllingu og heildarlengd fráveitulagna er 540 m.

Líkt og fram kemur í tilkynningarskýrslu er framkvæmd við lagningu útrásar háð samþykki Umhverfisstofnunar skv. lögum nr. 33/2004 um varnir gegn mengun hafs og stranda. Stofnunin vill benda á að með þessari umsögn er hún ekki að veita samþykki fyrir framkvæmdinni.

Blágrænar ofanvatnslausnir

Fyrirhugað er að veita ofanvatni af götum og affallsvatni hitaveitu um sér útrás til sjávar en á sama stað og frárennsli skólps. Umhverfisstofnun vekur athygli á að æskilegt er að notast sé við blágrænar ofanvatnslausnir, t.d. að ofanvatnið sé hreinsað með því að veita því í settjörn áður en það er losað út í viðtaka.

Viðtaki

Umhverfisstofnun minnir á lög nr. 36/2011 um stjórn vatnamála og bendir á að hreinsað fráveituvatn frá stöðinni verður losað í strandsjávarvatnshlot sem hefur vatnshlotanúmerið 104-1382-C og nefnist Hafnir að Gróttu. Samkvæmt reglugerð nr. 535/2011 skulu vatnshlot vera a.m.k. í góðu vistfræðilegu og efnafræðilegu ástandi. Ef vatnshlot uppfylla ekki umhverfismarkmið sín skal grípa til aðgerða til þess að ná betra ástandi skv. stjórn vatnamála.

Mælingar

Umhverfisstofnun telur æskilegt að gert sé ráð fyrir aðstöðu til að taka sýni í hreinsistöðinni áður en fráveituvatn er losað út, svo auðvelt sé að fylgjast með mengunarefnum sem losuð eru í viðtaka.

Dælu- og hreinsistöðvar

Ráðgert er að grófsíur í móttökubrunnum dælu- og hreinsistöðvar muni sía stærri hluti frá áður en fráveituvatni er dælt upp á færibanda- og þrepasíur þar sem möskvastærð á rist verður 3 mm. Umhverfisstofnun bendir á að með losun á fráveituvatni og ofanvatni eru ekki einungis losuð lífræn efni heldur einnig rusl, örplast og annað sem mikilvægt er að hreinsa eftir bestu getu. Stofnunin telur því afar jákvætt að sveitarfélagið ætli að hreinsa fráveituvatn með síun á a.m.k. 3 mm ögnum sem dregur úr neikvæðum áhrifum fráveituvatns á viðtakann.

Náttúruminjaskrá

Líkt og fram kemur í tilkynningarskýrslu eru tjarnir á Vatnsleysuströnd og nánasta umhverfi þeirra á náttúruminjaskrá en lögnin liggur þó nokkuð nálægt Mýrarhústjörn sem er lífrík tjörn með fjölbreyttu fuglalífi. Umhverfisstofnun tekur undir að ólíklegt er að framkvæmdin hafi áhrif á lífríki og vatnabúskap tjarnarinnar en bendir á mikilvægi þess að framkvæmdir verði utan varptíma og að frágangur sé góður svo verndargildi svæðisins rými ekki.

Niðurstaða

Umhverfisstofnun telur ekki líklegt að fyrirhugaðar framkvæmdir eins og þeim er lýst í tilkynningarskýrslu séu til þess fallnar að valda umtalsverðum umhverfisáhrifum og séu því ekki háðar mati á umhverfisáhrifum.

Virðingarfyllt,

Agnes Þorkelsdóttir
sérfræðingur

Ísak Már Jóhannesson
sérfræðingur

Heilbrigðiseftirlit Suðurnesja

Skipulagsstofnun
b.t. Þórdís Stella Erlingsdóttir
Borgartún 7b
107 Reykjavík

Reykjanesbæ 3. nóvember 2021

Efni: Endurbætur á fráveitukerfi Sveitarfélags Voga

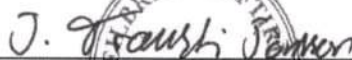
Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar, dags. 6. október sl., þar sem óskað er umsagnar um matsskyldufyrirspurn vegna fyrirhugaðrar ofangreindrar framkvæmdar.

Heilbrigðiseftirlit Suðurnesja hefur tekið til skoðunar þá þætti í matskyldufyrirspurninni sem gætu helst átt við starfssvið embættisins.

Rekstur fráveitna er starfleyfisskyldur samkvæmt lögum 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnareftirlit. Á þessu stigi hönnunar er ekki hægt að skoða og gera grein fyrir vélbúnaði sem áætlaður er til hreinsunar til að ganga úr skugga um að hreinsun á fráveitu sé í samræmi við lög og reglugerðir sem þar eiga við. Gögn þess efnis berast á síðari stigum málsins og almennt með umsókn um starfsleyfi.

Heilbrigðiseftirlit Suðurnesja telur nægilega gert grein fyrir þeim þáttum sem embættið tekur sérstaklega til skoðunar á þessu stigi málsins og gerir ekki athugasemdir við matsskyldufyrirspurnina.

Virðingarfyllt

J. Tráusti Jónsson
heilbrigðisfulltrúi

Skipulagsstofnun
Þórdís Stella Erlingsdóttir
Borgartún 7b
105 Reykjavík

Hafnarfirði, 05.11.2021
MFRI: 2021-10-0261

Efni: Endurbætur á fráveitukerfi sveitafélagsins Voga

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar dags. 6. október 2021, þar sem óskað er eftir umsögn Hafrannsóknastofnunar vegna tilkynningar sveitafélagsins Voga um framkvæmd sem kann að vera háð mati á umhverfisáhrifum, skv. lögum um mat á umhverfisáhrifum framkvæmda og áætlana nr. 111/2021.

Í umsögninni skal koma fram eftir því sem við á, hvort Hafrannsóknastofnun telji að nægjanlega sé gerð grein fyrir framkvæmdinni, umhverfi hennar, umhverfisáhrifum, mótvægisáðgerðum og vöktun eftir því sem við á. Einnig hvort Hafrannsóknastofnun telji að einhver atriði þarfnist frekari skýringa og ef svo er, hvaða atriði það eru og hvort þau kalli á að framkvæmdin fari í umhverfismat að teknu tilliti til viðmiða í 2. viðauka laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana.

Sveitafélagið Vogar fyrirhugar endurbætur á fráveitukerfi sínu til þess að það uppfylli ákvæði reglugerðar nr. 798/1999 um fráveitur og skólþ. Gert er ráð fyrir að byrjað verði með grófhreinsun en eftir því sem uppbyggingu vindur fram verði mögulegt að bæta við frekari hreinsun með eins þreps síun og dælingu. Fráveitukerfið verður hannað m.t.t. þess að flokkast sem *viðunandi hreinsun*. Ristar/síur sem frárennslið fer í gegnum skal vera 3 mm. Gert er ráð fyrir viðunandi hreinsun m.t.t. þess að heildarlosun sé áætluð 6200-7550 pe. Viðunandi hreinsun er skv. reglugerð fullnægjandi hreinsun sé um að ræða frárennsli með minna en 10.000 pe.

Í kafla 4.2 kom fram að ekki hafi orðið vart við *sýnilega* mengun í fjörum og að magn saurkóligerla sé lágt skv. mælingum. Æskilegt er að með erindum sem þessu fylgi mælingar sem gerðar eru eða ítarlegri upplýsingar um þær. Einnig hefði verið akkur í því að útskýrt væri hvað átt væri við með *sýnilega* mengun og hvernig hún er metin.

Hér er um að ræða úrbætur á núverandi frárennsli Voga og viðbót vegna framtíðaruppbyggingar. Gert er ráð fyrir að hægt sé að bæta hreinsunina á frárennsli eftir því sem fram líður og álag eykst samfara uppbyggingu á svæðinu og fólksfjölgun. Breytingarnar verða í samræmi við kröfur sem

settar eru í reglugerð um fráveitur og skólp. Því telur Hafrannsóknastofnun að framkvæmdin sé ekki þess eðlis, skv. starfssviði sínu að hún þurfi að fara í gegnum mat á umhverfisáhrifum.

F.h. Hafrannsóknastofnunar

Rakel Guðmundsdóttir

Rakel Guðmundsdóttir

Minjastofnun
Íslands

The Cultural
Heritage Agency
of Iceland

Umhverfis- og skipulagssvið

Suðurgata 39
101 Reykjavík

(354) 570 13 00

www.minjastofnun.is

Kennitala: 440113-0280

Skipulagsstofnun
Þórdís Stella Erlingsdóttir
Borgartúni 7 b
105 Reykjavík

Reykjavík 2. nóvember 2021
MÍ202111-0009/ 6.07 / K.M.

Efni: Endurbætur á fráveitukerfi í Vogum.

Minjastofnun Íslands hefur móttakið tölvupóst Skipulagsstofnunar frá 6. okt. s.l. þar sem óskað er eftir umsögn um hvort ofangreind framkvæmd skuli háð mati á umhverfisáhrifum.

Í skýrslu Sveitarfélagsins Voga kemur segir að fyrirhugaðar séu endurbætur á fráveitukerfi Sveitarfélagsins Voga. Í fyrsta áfanga er ætlunin að leggja skólpuþrás frá nýju hverfi við Grænumborg til sjávar. Fráveitukerfi nýs hverfis, Grænumborgarhverfis, verður tvöfalt kerfi með aðskildu frárennsli skólps og ofanvatns af götum.

Fyrsti áfangi fyrirhugaðra framkvæmda felst í því að leggja nýja útrás á haf út sem er um 420 m löng og endar á um 5 m dýpi. Þá verður lögð ofanvatnslögn og yfirfallslögn sem liggja eiga samsíða sjölögninni, um 80 m langar. Lagnirnar munu liggja frá fyrirhugaðri dælu- og hreinsistöð sem verður staðsett ofan núverandi sjóvarnargarðs, neðan við göturnar Vesturborg og Sjávarborg í Grænumborgarhverfi. Í framhaldi af fyrsta áfanga verða byggðar hreinsi- og dælustöðvar fyrir nýja útrás Grænumborgarhverfis og núverandi útrás við Hafnargötu.

Fjallað er um minjar í kafla 4.7 í skýrslu sveitarfélagsins. Eins og þar kemur fram eru skráðar fornleifar á og í grennd við fyrirhuguð framkvæmdasvæði Grænumborgarhverfis og við Hafnargötu. Engar sýnilegar minjar eru á svæðunum en heimildir um að þar hafi staðið mannvirki. Við Grænumborgarhverfið er skráð heimild um verbúð (GK-128:009) og heimild um lendingu, Búðavör (GK-128:041). Búðavör er skráð undir GK-128:023 í skýrslu Fornleifastofnunar Íslands frá 2011. Við framkvæmdasvæðið við Hafnargötu er skráð heimild um þvottastað, Þvottakonunef (GK-129:015). Engin ummerki um lendinguna né þvottastaðinn eru sýnileg. Minjastofnun telur skráningu þessara minja fullnægjandi mótvægisáðgerð vegna fyrirhugaðra framkvæmda á svæðunum.

Um verbúðina (GK-128:009) segir í skýrslu Fornleifastofnunar:

"Og frá þeim Ós eiga Minni-Vogar fjörur suður að gömlum lendingarstað, er kallast Búðavör," segir í örnefnaskrá. Á öðrum stað segir: "Hér tala við

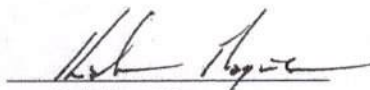
Vakin er athygli á því að skv. 51 gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012 eru ákvarðanir Minjastofnunar Íslands skv. 20., 23., 24., 28., 42. og 43 gr. sömu laga endanlegar á stjórnsýslustigi og ekki kæranlegar til æðra stjórnvalds. Jafnframt er vakin athygli á því að skv. 21. gr. stjórnsýslulaga nr. 37/1993 getur aðili máls óskað eftir skriflegum rökstuðningi stjórnvalds fyrir ákvörðun hafi slíkur rökstuðningur ekki fylgt ákvörðuninni þegar hún var tilkynnt. Beiðni um rökstuðning fyrir ákvörðun skal bera fram innan 14 daga frá því að aðili var tilkynnt ákvörðunin og skal stjórnvald svara henni innan 14 daga frá því hún barst.

Austurkotsfjörur allt um Búðarvör eða Lendingarstaðinn gamla. Þar upp af var Búðin eða Verbúðin en austan til við Mýrarhús var Búðartjörnin." segir í örnefnaskrá. Að sögn heimildarmanns, Ásu Árnadóttur, voru sjóbúðir og útgerðarminjar vestan og norðan við Búðartjörn. Allar minjar vestan tjarnarinnar hafa verið eyðilagðar með háum sjóvarnargarði en engar minjar voru sjáanlega sunnan tjarnar, verbúðirnar voru um 90 metra norðvestur af Mýrarhúsum 010. Vestan tjarnar er sjóvarnargarður, en norðan Búðartjarnar eru mjög blautt mýrlendi og ef þar hafa verið byggingar hafa þær sennilega horfið.

Verbúðin mun hafa staðið þar sem reisa á dælu- og hreinsistöð við Grænumborgarhverfi eins og sjá má á mynd 6 í skýrslu Sveitarfélagsins Voga. Þó ekki sjáist ummerki mannvirkja á yfirborði gætu leifar þeirra enn leynst undir sverði. Minjastofnun telur að áður en framkvæmdir hefjast á svæðinu þurfi að fá fornleifafræðing til að grafa könnunarskurð þar sem talið er að verbúðin hafi staðið. Niðurstöður könnunarinnar gætu leitt til að ráðast þurfi í frekari rannsóknir á staðnum.

Að því gefnu að gengið verði að þeim kröfum sem fram koma hér að ofan telur Minjastofnun Íslands að ofangreind framkvæmd skuli ekki háð mati á umhverfisáhrifum. Bent skal á að í 21. gr. laga um menningarminjar (Nr. 80/2012) stendur m.a.: *Fornleifum, sbr. 3. mgr. 3. gr., jafnt þeim sem eru friðlýstar sem þjóðminjar og þeim sem njóta friðunar í krafti aldurs, má enginn, hvorki landeigandi, ábúandi, framkvæmdaraðili né nokkur annar, spilla, granda eða breyta, hylja, laga, aflaga eða flytja úr stað nema með leyfi Minjastofnunar Íslands. Og á 2. mgr. 24. gr. sömu laga sem hljóðar svo: Ef fornminjar sem áður voru ókunnar finnast við framkvæmd verks skal sá sem fyrir því stendur stöðva framkvæmd án tafar. Skal Minjastofnun Íslands láta framkvæma vettvangskönnun umsvifalaust svo skera megi úr um eðli og umfang fundarins. Stofnuninni er skylt að ákveða svo fljótt sem auðið er hvort verki megi fram halda og með hvaða skilmálum. Óheimilt er að halda framkvæmdum áfram nema með skriflegu leyfi Minjastofnunar Íslands.*

Virðingarfyllt,
f.h. Minjastofnunar Íslands

Kristinn Magnússon
verkefnastjóri

Sent í tölvupósti:

Þórdís Stella Erlingsdóttir (thordis.stella.ertingsdottir@skipulag.is)

Skipulagsstofnun (skipulag@skipulag.is)

Skipulagsstofnun
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

Vogum, 3. nóvember 2021
2104199 DV

Á 30. fundi umhverfis- og skipulagsnefndar Sveitarfélagsins Voga, þann 19.
10. 2021 var tekið fyrir erindið:

Skipulagsstofnun óskar eftir umsögn, þar sem tilkynnt er um
endurbætur á fráveitukerfi Sveitarfélagsins Voga samkvæmt 19. gr. laga nr.
111/2021 og tl. 11.05 í 1. viðauka við lögin.

Í umsögn skal koma fram eftir því sem við á, hvort Sveitarfélagið
Vogar telji að nægjanlega sé gerð grein fyrir framkvæmdinni, umhverfi
hennar, umhverfisáhrifum, mótvægisáðgerðum og vöktun eftir því sem við
á. Jafnframt hvort og þá hvaða atriði Sveitarfélagið Vogar telur að þurfi að
skýra frekar og hvort þau kalli að þess mati á að framkvæmdin fari í
umhverfismat að teknu tilliti til viðmiða í 2. viðauka laga um umhverfismat
framkvæmda og áætlana. Jafnframt skal í umsögn gera grein fyrir leyfum
sem framkvæmdin er háð og eru á starfssviði umsagnaraðila.

Afgreiðsla skipulagsnefndar: Vel er gerð grein fyrir helstu
mögulegum umhverfisþáttum sem framkvæmdin kann að hafa áhrif á, eins
og fram kemur í skýrslu Tækniþjónustu SÁ ehf. Það er mat nefndarinnar að
umhverfisáhrif séu staðbundin og óveruleg áhrif og framkvæmdin ætti því
ekki að vera háð mati á umhverfisáhrifum. Tilgangurinn með
framkvæmdinni er að mæta framtíðaruppbyggingu í sveitarfélaginu ásamt
því að geta mætt auknum kröfum sem gerðar verða til fráveitumála á
hverjum tíma. Framkvæmdaleyfi er veitt af sveitarfélaginu fyrir
framkvæmdinni að loknu matsskylduferli.

Á 186. fundi bæjarstjórnar 27. október 2021 er fundargerð skipulagsnefndar samþykkt.

Ofangreint tilkynnist hér með.

Frekari upplýsingar veitir byggingarfulltrúi.

Virðingarfyllst,

Davíð Viðarsson

Vogar
Skipulags- og
byggingarfulltrúi

Fylgigögn:

Fundargerð Skipulagsnefndar

Fundargerð Bæjarstjórnar

- Vinalegur bær